

Na ihrisku Kingsbarns

Za golfovm do Škótska

St. Andrews

– kolíska golfu

TEXT A FOTO
MIROSLAVA DULOVA

Na Starom ihrisku (Old Course) sa golf hral po prvýkrát približne v roku 1400. Na osemnástej jamke je Swilcan Bridge, asi najznámejší a najfotografovanejší mostík na svete. Zvláštnosťou ihriska je, že niektoré jamky majú spoločné gríny a bankre. K tým najznámejším patria bankre Hell (Peklo) a Road (Pri ceste). Ihrisko Old Course je slávne aj tým, že práve tu sa hralo 27 turnajov OPEN. Hra na ihrisku je obmedzená HCP: muži 24 a ženy 36. V roku 1895 bolo otvorené Nové ihrisko (New Course). Spoločné ferveje a jamkoviská majú 3. a 15. jamka. Poplatok za hru je 130 libier, a keďže nemôžete používať vozík ani kolieska, každý hráč si môže objednať nosiča, ktorému sa okrem poplatku zvyčajne dávať dosť vysoké prepitné.

Ďalšie ihrisko, ktoré musíte zahrať, ak sa vyberiete do St. Andrews, ak sa vám už podarilo zahrať Staré ihrisko, je linkové ihrisko Kingsbarns, ktoré otvorili v roku 2000. Pôsobivosť ihriska ťaží najmä z jeho polohy na pobreží Severného mora. V máji 2007 ihrisko bolo vyhodnotené ako 17. najlepšie ihrisko na svete. Veľmi sa mi páčil dlhý par 5, celý na pobreží, ako aj nasledujúca jamka par 3, na ktorej treba zahrať ponad kamenistú zátoku, v ktorej burácajú vlny. Poplatok za hru je 135 libier počas týždňa a 165 cez víkend. Ak sa počas týždňa rozhodnete ihrisko zahrať ešte raz, dostanete 50 % zľavu.

Ďalšie ihrisko, ktoré veľmi odporúčam zaradiť do golfového programu, Castle Course, otvorili v roku 2008 a ponúka nádherné pohľady na mestečko St. Andrews. Potešilo ma, že na ihrisku v porovnaní s minulým rokom vykonali pozitívne zmeny v prospech hráčov. Nadalej však platí, že čítať gríny sa nevelmi oplatí, sú veľmi ťažké a loptička smeruje zvyčajne tam, kam to najmenej predpokladáte. Maršali nás ubezpečili, že na ihrisku sa ešte vykonajú ďalšie zmeny a tak postupne

sa z veľmi ťažkého ihriska stane ihrisko hrateľné aj pre priemerných golfistov. Poplatok za hru je 120 libier. V blízkosti ideálneho ubytovania v St. Andrews – v hoteli Fairmont sú tieto dve ihriská: Torrance, ktoré opätovne otvorili v roku 2009, veľmi náročné ihrisko, hrala sa tu napríklad kvalifikácia na OPEN 2010. Poplatok za hru je 120 libier. Kittocks, opätovne otvorili v roku 2008, je ihrisko s prudkými zmenami terénu, okolitou divočinou a niekedy pre nesmierne silný vietor skoro nehrateľné. Poplatok za hru je 80 libier.

V okolí St. Andrews sa nachádza množstvo ďalších ihrísk, ale pre vysokú obľúbenosť tejto destinácie sa odporúča vopred si rezervovať štartový čas. Hotel Fairmont v St. Andrews získal ocenenie medzinárodného rezortového hotela za rok 2009 a obsadil 18. miesto v hodnotení 100 najlepších golfových stredísk podľa Condé Nast. Leží priamo na pobreží s výhľadom na historické mestečko St. Andrews. Fairmont patrí do skupiny 80 hotelov po celom svete.

Keď si chcete urobiť prestávku počas hrania golfu,

ideálnym tipom je návšteva Britského golfového múzea v St. Andrews. Múzeum je otvorené každý deň a nachádza sa v tesnej blízkosti klubového domu ihriska Old Course, 18. a 1. jamky. V roku 2010 oslavuje múzeum 20. výročie a 150. výročie turnaja OPEN. Múzeum má najväčšiu zbierku múzejných predmetov súvisiacich s golfom na svete. Pôsobivá je zbierka bronzových odliatkov rúk na golfových paličkách popredných hráčov (Ernie Els, Nick Faldo) od autora Tica Torresa (bubenika skupiny Bon Jovi). Pri vchode do múzea návštevníkov víta bronzová socha Toma Morrisa. Zaujímá aj filmy z turnajov OPEN od roku 1914. Návštevníci sa zoznámia s históriou turnaja, vývojom golfového výstroja a so spoločenským aspektom hry. Nájdem tu aj najstaršie golfové palice zo zbierky Royal Troon Collection a možno si pozrieť aj najstarší záznam z golfového turnaja z roku 1894. Zapôsobí aj replika pohára Claret Jug. Možno si tu prečítať aj zápis golfového klubu The Royal and Ancient Golf Club z roku 1754. Návštevníci

pred turnajom pohotovosť a inšpekcia pre bezpečnosť sa stretávajú s R&A. 2 týždne pred turnajom sa inštalujú ukazovatele cesty a smerovky, prichádzajú aj cateringové firmy. 3 dni pred turnajom na výsledkovej tabuli 18. jamky sa montujú hodiny ROLEX, 2 dni pred turnajom – 60 m obrazovka v stanovnej dedinke a deň pred turnajom oplatenie. Počas turnaja OPEN trávnikári vstávajú o 4. hodine ráno a kosia gríny, ferveje a odpaliská a po skončení hry kosia opätovne v ten istý deň. Počas turnaja pracuje tisíc dobrovoľných maršalov, súčasne je ich 650 na ihrisku. Turnaj OPEN sa začína a štartuje ho Ivor Robson, ktorý pôsobí ako štartér od r. 1975, každý deň strávi na ihrisku desať hodín a nikdy si neoblieka kabát. O turnaji OPEN povedal Nick Faldo: „Ak v St. Andrews nefúka, je to ľahké. Ak fúka, dokonca aj čajky začnú chodiť a prestanú lietať.“ A ako sa zmenili finančné odmeny pre hráčov? V roku 1946 Sam Snead vyhral 150 libier, v roku 1995 John Daly 125 000 a Tiger Woos v roku 2005 až 720 000 libier. Na ihrisku Old Course v St. Andrews sa však tradične

v nedeľu nikdy nehrá a po ihrisku sa môže prechádzať verejnou. Ihrisko Old Course, kolísku golfovej, zahrá ročne 40 000 hráčov.

V St. Andrews sú dve testovacie a výskumné zariadenia. Laboratórium pri 18. jamke vo Forgan House, v ktorom skúmajú, či nové produkty sú v súlade s pravidlami. Testovacie centrum v St. Andrews Links Trust Practice Facility testuje napríklad aj golfové loptičky. R&A testuje ročne približne 3 000 nových golfových produktov. Asi ste nevedeli, že golfová loptička pri správnom odpale letí rýchlosťou až 185 míľ/hod. Za sekundu preletí 76 m a jej let trvá 6 – 7 sekúnd. Pri odpale sa loptička každú sekundu otočí 42-krát, pri údere vedžkou až 180-krát za sekundu. Loptička s jamkami preletí až 270 m, bez nich by preletela len polovicu. Loptička počas úderu je v styku s palicou len pol milisekundy! Priemerná rýchlosť golfovej palice hráča túry je až 113 míľ za hodinu.

Tajným tipom na výbornú večeru po výbornom golfe je Inn at Lathones neďaleko od St. Andrews na ceste

Klubový dom ihriska Kingsbarns na 18. jamke

Nedeľná prechádzka po 18. jamke starého ihriska, v pozadí klubovňa

si môžu otestovať aj svoje znalosti pravidiel golfovej a vyskúšať si patovanie s palicami a loptičkami spred 175 rokov.

Samostatná časť expozície múzea je venovaná jubilejnému turnaju OPEN. Niekoľko faktov o turnaji: Dva roky pred konaním turnaja OPEN začínajú trávnikári upravovať ihrisko. Pätnásť mesiacov pred OPEN polícia a ďalšie orgány začínajú plánovať pohyb asi 50 000 návštevníkov turnaja v každý deň. 11 mesiacov pred OPEN sa uzatvárajú zmluvy s asi 30 spoločnosťami. Deväť mesiacov pred OPEN sa inštalujú samostatné privody vody, elektriny a postavajú sa cesty len na tento účel. 6 mesiacov pred turnajom sa začína kvalifikácia na OPEN. 4 mesiace pred turnajom až 50 kamiónov dovezie 25 ton lešenia a 21 týždňov sa montujú tribúny, ktoré sa budú používať len sedem dní. 3 mesiace pred turnajom sa montujú výsledkové tabule a zástupcovia R&A posudzujú pripravenosť ihriska. Stanovia presnú šírku fervej, výšku rafov a hĺbku piesku v bankoch. 6 týždňov

Na ihrisku Torrance

Scores hotel v St. Andrews

18. jamka ihriska Kingsbarns

St. Andrews – kolíska golfu

Na ihrisku Torrance

A915. Reštaurácia je ozdobená veľkou zbierkou predmetov súvisiacich s hudbou a nachádza sa v stavbe z roku 1603. Môžete tu ochutnať až 14 škótskych pív. Ak si však želáte večerať s výhľadom na Staré ihrisko St. Andrews, potom tajným tipom je reštaurácia hotela Scores, v ktorom pripravujú ďalšiu dostavbu hotela. Pre pozorných čitateľov otázka na záver: Ako sa volá pravdepodobne najslávnejší mostík na svete na golfovom ihrisku Old Course v St. Andrews? Na výhercu čaká hodnotná cena hotela Scores, tri ubytovania s raňajkami v hoteli pre dve osoby a poplatok za hru na golfovom ihrisku pre dve osoby v termíne od februára 2010 do mája 2011 podľa vzájomnej dohody. Správnu odpoveď zašlite na adresu: reception@scoreshotel.co.uk

A na záver niekoľko užitočných informácií. Ak si skutočne chcete zahrať Staré ihrisko v St. Andrews, máte niekoľko možností. Buď si štartovací čas objednáte dostatočne dlho dopredu, najmenej rok. Alebo vyskúšate šťastenu a prihlásite sa do lotérie deň vopred do 14.00, alebo si privstanete a okolo piatej hodiny ráno sa zastavíte v domčeku štartéra a využijete všetky svoje presvedčovacie schopnosti, že ste práve vy ten pravý, ktorý musí dnes ihrisko hrať. Do golfového vaku si nezapomnite pridať čiapku na uši aj počas horúceho leta. Ubytovanie je rovnako potrebné rezervovať dostatočne včas.

